EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 3. 6. 2020
COM(2020) 421 final

NÁVRH OPRAVNÉHO ROZPOČTU č. 5 K VŠEOBECNÉMU ROZPOČTU NA ROK 2020

Pokračovanie v poskytovaní pomoci utečencom a hostiteľským komunitám v reakcii na krízu v Sýrii v Jordánsku, Libanone a Turecku

So zreteľom na

– Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 314, v spojení so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä s jej článkom 106a,

– nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (…)[1], a najmä na jeho článok 44,

– všeobecný rozpočet Európskej únie na rozpočtový rok 2020 prijatý 27. novembra 2019[2],

– opravný rozpočet č. 1/2020[3] prijatý 17. apríla 2020,

– opravný rozpočet č. 2/2020[4] prijatý 17. apríla 2020,

– návrh opravného rozpočtu č. 3/2020[5] prijatý 15. apríla 2020,

– návrh opravného rozpočtu č. 4/2020[6] prijatý 30. apríla 2020.

Európska komisia týmto predkladá Európskemu parlamentu a Rade návrh opravného rozpočtu č. 5/2020 k rozpočtu na rok 2020.

ZMENY VO VÝKAZE PRÍJMOV A VÝDAVKOV PODĽA ODDIELOV

Zmeny vo všeobecnom výkaze príjmov a v oddiele III sú k dispozícii v databáze EUR-Lex. (http://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-sk.htm).

1 Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018.
2 Ú. v. EÚ L 57, 27.2.2020.
3 Ú. v. EÚ L 126, 21.4.2020.
4 Ú. v. EÚ L 126, 21.4.2020.
5 COM(2020) 180, 15.4.2020.
6 COM(2020) 190, 30.4.2020.

Obsah

1. ÚVOD 3

2. PODPORA ODOLNOSTI PRE UTEČENCOV A HOSTITEĽSKÉ KOMUNITY V JORDÁNSKU A LIBANONE 3

3. NALIEHAVÁ HUMANITÁRNA POMOC PRE UTEČENCOV V TURECKU 3

4. FINANCOVANIE 5

5. SÚHRNNÁ TABUĽKA PODĽA OKRUHOV VFR 7

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. ÚVOD

Účelom návrhu opravného rozpočtu (NOR) č. 5 na rok 2020 je pokračovať v poskytovaní pomoci utečencom a hostiteľským komunitám v reakcii na krízu v Sýrii. V rámci okruhu 4 VFR s názvom *Globálna Európa* sa 100 mil. EUR vo forme viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov poskytne na podporu odolnosti pre utečencov a hostiteľské komunity v Jordánsku a Libanone, zatiaľ čo 485 mil. EUR vo forme viazaných rozpočtových prostriedkov a 68 mil. EUR vo forme platobných rozpočtových prostriedkov sa poskytne na zabezpečenie pokračovania naliehavej humanitárnej pomoci pre utečencov v Turecku.

2. PODPORA ODOLNOSTI PRE UTEČENCOV A HOSTITEĽSKÉ KOMUNITY V JORDÁNSKU A LIBANONE

Rok 2020 je desiatym rokom trvania konfliktu v Sýrii. Keďže sa nepredpokladá, že by v blízkej budúcnosti došlo k jeho ukončeniu, táto kríza naďalej ohrozuje stabilitu celého regiónu, najmä jeho susedných krajín – Jordánska a Libanonu, v ktorých sa nachádza najväčší počet utečencov na jedného obyvateľa na svete. Obe krajiny preukázali nezvyčajnú solidaritu, pokiaľ ide o utečencov, ktorých vyhnal konflikt v Sýrii. Tieto krajiny sú konfrontované so zložitou domácou situáciou, pričom naďalej potrebujú pomoc vzhľadom na dlhotrvajúci charakter krízy. Prostriedky vo výške 214 mil. EUR, ktoré boli v reakcii na krízu v Sýrii pridelené na podporu odolnosti pre Libanon a Jordánsko na rok 2020, sú už plne viazané. Pokiaľ neexistujú podmienky pre bezpečný návrat utečencov, je pomoc EÚ i naďalej kľúčová, pretože prispieva k zachovaniu stability v zložitom prostredí priamo v teréne. Už aj tak zložitá situácia v krajinách, ktoré prijímajú veľký počet utečencov, získala okrem toho v dôsledku pandémie COVID-19 komplexný nový rozmer. Libanon čelí akútnej hospodárskej a finančnej kríze, pričom vláda zlyháva pri splácaní eurobondov a oznámil, že pristúpi k reštrukturalizácii všetkých svojich dlhopisov denominovaných v zahraničnej a domácej mene. Súčasná úroveň dlhu predstavuje približne 170 % HDP a najnovšie údaje naznačujú, že v roku 2019 došlo k poklesu hospodárstva o 6,9 %. V Jordánsku kríza spôsobená pandémiou COVID-19 pravdepodobne uvrhne krajinu, ktorá zaznamenala slabý rast, do hlbokej recesie, ktorá zasiahne domáci a zahraničný dopyt, a to najmä v odvetví cestovného ruchu, ktorý predstavuje približne 11 % HDP. Kríza bude vyvíjať tlak aj na verejné výdavky, čo spôsobí ďalšie zhoršenie fiškálnej pozície Jordánska.

Je preto naliehavo potrebná suma 100 mil. EUR vo forme nových viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov na financovanie projektov zameraných na prístup k vzdelávaniu, podporu živobytia a poskytovanie služieb v oblasti zdravia, sanitácie, vody a odpadu a sociálnej ochrany hostiteľským komunitám a utečencom (sýrskym utečencom a palestínskym utečencom zo Sýrie) v Jordánsku a Libanone.

v EUR

Rozpočtový riadok	Názov	Viazané rozpočtové prostriedky	Platobné rozpočtové prostriedky
Oddiel III – Komisia			
22 04 01 03	Krajiny Stredozemia — Budovanie dôvery, bezpečnosť a predchádzanie konfliktom a ich riešenie	100 000 000	100 000 000
Spolu		**100 000 000**	**100 000 000**

3. NALIEHAVÁ HUMANITÁRNA POMOC PRE UTEČENCOV V TURECKU

Na základe vyhlásenia EÚ a Turecka sa Komisia a členské štáty zaviazali poskytnúť pre utečencov v Turecku v období 2016 – 2019 pomoc EÚ vo výške 6 mld. EUR a sprístupniť ju v dvoch tranžiach

prostredníctvom nástroja pre utečencov v Turecku. Vykonalo sa úplné viazanie operačných prostriedkov určených na toto financovanie a uzatváranie zmlúv sa ukončí v priebehu roka 2020. Vyplatené prostriedky dosiahli ku koncu apríla 2020 výšku 3,2 mld. EUR.

Druhá tranža vo výške 3 mld. EUR bola naprogramovaná s cieľom zabezpečiť udržateľnosť nástroja a postupné a riadené prevzatie iniciatív, ktoré sú financované z nástroja, tureckými orgánmi. Turecké orgány však ešte nie sú schopné poskytnúť v strednodobom až dlhodobom horizonte hotovostnú pomoc najzraniteľnejším osobám spomedzi približne 4 miliónov utečencov v Turecku. Turecko na zasadnutí Asociačnej rady EÚ – Turecko v marci 2019 požiadalo EÚ o podporu nad rámec nástroja určenú na podporu utečencov. O pokračovanie poskytovania podpory utečencom v Turecku požiadalo v posledných mesiacoch aj niekoľko členských štátov.

V tejto súvislosti je naliehavo potrebné poskytnúť 485 mil. EUR na financovanie pokračovania dvoch hlavných opatrení EÚ v oblasti humanitárnej pomoci – núdzovej záchrannej sociálnej siete (ďalej len „ESSN“) a podmienečného prevodu hotovosti na vzdelávanie (ďalej len „CCTE“).

- Očakáva sa, že sieť ESSN, v rámci ktorej sa realizujú mesačné prevody hotovosti pre približne 1,7 miliónov utečencov, ostane najneskôr v marci 2021 bez finančných prostriedkov. Na jej predĺženie do konca roka 2021 je potrebných 400 mil. EUR. Mnohé zložité otázky, ako napríklad revízia kritérií zacielenia a realizácia strategického prechodu na programovanie rozvoja, si vyžadujú včasnú konzultáciu a koordináciu s tureckými orgánmi a implementujúcimi partnermi. Z tohto dôvodu by sa do leta 2020 malo vykonať viazanie prostriedkov, aby bolo možné pripraviť sa včas na uzatváranie zmlúv.
- CCTE poskytuje hotovosť rodinám utečencov, ktorých deti navštevujú školu namiesto práce. Platnosť súčasnej zmluvy končí v októbri 2020. Suma vo výške 85 mil. EUR je naliehavo potrebná na to, aby sa program mohol realizovať aj ďalší rok, teda do konca decembra 2021.

Podporný personál týchto dvoch humanitárnych projektov sa predtým financoval z bilaterálnych príspevkov členských štátov v rámci nástroja pre utečencov v Turecku. Keďže v súčasnosti sa navrhuje financovať pokračovanie zmlúv v plnej miere z rozpočtu EÚ, bude potrebné naďalej financovať z rozpočtu EÚ zmluvných zamestnancov priamo zapojených do vykonávania. Odhaduje sa, že na úplné vykonanie a následné finančné opatrenia bude od roku 2021 na ďalšie 3 roky naďalej potrebných 15 zmluvných zamestnancov prepočítaných na ekvivalent plného pracovného času. Rozpočet na týchto zamestnancov a ich počet budú účelovo viazané v rámci výdavkov na administratívnu podporu programu.

EUR

Rozpočtový riadok	**Názov**	**Viazané rozpočtové prostriedky**	**Platobné rozpočtové prostriedky**
Oddiel III – Komisia			
23 02 01	Poskytovanie rýchlej a efektívnej humanitárnej a potravinovej pomoci vychádzajúcej z potrieb	485 000 000	68 000 000
Spolu		**485 000 000**	**68 000 000**

Okrem toho dôjde v lete 2020 k ukončeniu humanitárnych projektov v oblasti ochrany, zdravia a vzdelávania v núdzových situáciách. Aby bolo možné pokračovať v týchto činnostiach aj ďalší rok, z existujúceho rozpočtu na rok 2020 sa na humanitárnu pomoc poskytne suma vo výške 50 mil. EUR.

Na pokrytie predbežného financovania v rámci CCTE v roku 2020 sa požadujú platobné rozpočtové prostriedky vo výške 68 mil. EUR.

4. FINANCOVANIE

Všetky možnosti prerozdelenia prostriedkov v rámci okruhu 4 *Globálna Európa* sa vyčerpali. Nepridelená rezerva v rámci tohto okruhu vo výške 103,4 mil. EUR umožňuje financovanie len vo výške 100 mil. EUR vo forme viazaných rozpočtových prostriedkov na podporu odolnosti pre hostiteľské komunity v Jordánsku a Libanone. Zostávajúca časť tejto rezervy (3,4 mil. EUR) však nepostačuje na pokrytie naliehavej humanitárnej pomoci pre utečencov v Turecku.

Komisia preto navrhuje, aby sa na financovanie zostatku (481,6 mil. EUR) mobilizovala rezerva na nepredvídané udalosti, t. j. osobitný nástroj predstavujúci poslednú možnosť, ktorá bude zodpovedajúcim spôsobom kompenzovaná z rezerv disponibilných v roku 2020 v rámci okruhu 5 *Administratíva* (16,2 mil. EUR) a okruhu 2 *Udržateľný rast: prírodné zdroje* (465,3 mil. EUR)[7].

[7] COM(2020) 422, 3.6.2020.

5. SÚHRNNÁ TABUĽKA PODĽA OKRUHOV VFR

v EUR

Okruh	Rozpočet na rok 2020 (vrátane OR č. 1 – 3 a NOR č. 3/2020 a č. 4/2020)		Návrh opravného rozpočtu č. 5/2020		Rozpočet na rok 2020 (vrátane OR č. 1 – 2 a NOR č. 3/2020, č. 4/2020 a č. -5/2020)	
	VRP	PRP	VRP	PRP	VRP	PRP
1. Inteligentný a inkluzívny rast	**83 930 597 837**	**72 353 828 442**			**83 930 597 837**	**72 353 828 442**
Strop	*83 661 000 000*				*83 661 000 000*	
Rezerva						
1a Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť	25 284 773 982	22 308 071 592			25 284 773 982	22 308 071 592
Z toho v rámci celkovej rezervy na záväzky	*93 773 982*				*93 773 982*	
Strop	*25 191 000 000*				*25 191 000 000*	
Rezerva						
1b Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	58 645 823 855	50 045 756 850			58 645 823 855	50 045 756 850
Z toho v rámci celkovej rezervy na záväzky	*175 823 855*				*175 823 855*	
Strop	*58 470 000 000*				*58 470 000 000*	
Rezerva						
2. Udržateľný rast: prírodné zdroje	**59 907 021 051**	**57 904 492 439**			**59 907 021 051**	**57 904 492 439**
Strop	*60 421 000 000*				*60 421 000 000*	
Z toho kompenzácia voči rezerve na nepredvídané udalosti			*- 465 323 871*		*- 465 323 871*	
Rezerva	*513 978 949*				*48 655 078*	
Z toho: Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) – Výdavky súvisiace s trhom a priame platby	43 410 105 687	43 380 031 798			43 410 105 687	43 380 031 798
Čiastkový strop	*43 888 000 000*				*43 888 000 000*	
Rozdiel vzniknutý zaokrúhlením nezahrnutý do výpočtu rezervy	*888 000*				*888 000*	
Z toho kompenzácia voči rezerve na nepredvídané udalosti			*- 428 351 235*		*- 428 351 235*	
Rezerva EPZF	*477 006 313*				*48 655 078*	
3. Bezpečnosť a občianstvo	**7 152 374 489**	**5 278 527 141**			**7 152 374 489**	**5 278 527 141**
Z toho prostriedky v rámci nástroja flexibility	*1 094 414 188*				*1 094 414 188*	
Z toho v rámci celkovej rezervy na záväzky	*2 392 402 163*				*2 392 402 163*	
Z toho v rámci rezervy na nepredvídané udalosti	*714 558 138*				*714 558 138*	
Strop	*2 951 000 000*				*2 951 000 000*	
Rezerva						
4. Globálna Európa	**10 406 572 239**	**8 944 061 191**	**585 000 000**	**168 000 000**	**10 991 572 239**	**9 112 061 191**
Z toho v rámci rezervy na nepredvídané udalosti			*481 572 239*		*481 572 239*	
Strop	*10 510 000 000*				*10 510 000 000*	
Rezerva	*103 427 761*					
5. Administratíva	**10 271 193 494**	**10 274 196 704**			**10 271 193 494**	**10 274 196 704**
Strop	*11 254 000 000*				*11 254 000 000*	
Z toho kompenzácia voči rezerve na nepredvídané udalosti	*- 966 558 138*		*- 16 248 368*		*- 982 806 506*	
Rezerva	*16 248 368*					
Z toho: administratívne výdavky inštitúcií	7 955 303 132	7 958 306 342			7 955 303 132	7 958 306 342
Čiastkový strop	*9 071 000 000*				*9 071 000 000*	
Z toho kompenzácia voči rezerve na nepredvídané udalosti	*- 966 558 138*		*- 16 248 368*		*- 982 806 506*	
Rezerva	*149 138 730*				*132 890 362*	
Spolu	**171 667 759 110**	**154 755 105 917**	**585 000 000**	**168 000 000**	**172 252 759 110**	**154 923 105 917**
Z toho prostriedky v rámci nástroja flexibility	***1 094 414 188***	***1 017 029 444***			***1 094 414 188***	***1 017 029 444***
Z toho v rámci celkovej rezervy na záväzky	***2 662 000 000***				***2 662 000 000***	
Z toho v rámci rezervy na nepredvídané udalosti	***714 558 138***		***481 572 239***		***1 196 130 377***	
Strop	***168 797 000 000***	***172 420 000 000***			***168 797 000 000***	***172 420 000 000***
Z toho kompenzácia voči rezerve na nepredvídané udalosti	***- 966 558 138***		***- 481 572 239***		***-1 448 130 377***	
Rezerva	***633 655 078***	***18 681 923 527***			***48 655 078***	***18 513 923 527***
Iné osobitné nástroje	**860 261 208**	**690 998 208**			**860 261 208**	**690 998 208**
Celkový súčet	**172 528 020 318**	**155 446 104 125**	**585 000 000**	**168 000 000**	**173 113 020 318**	**155 614 104 125**